

Flaggrøða í Havn 25. apríl

Vit mugu styrkja identi- tetin hjá ung- dóm- inum

— og geva honum karmar um eitt egði skapandi felagsliv, segði Jóan Pauli Joensen m.a. í røðu síni í Havn flaggdagin.

Hann visti eisini á, at ungdómshús og bygðahús eru avgerandi neyðug sum karmar um eitt mentanarlív hjá føroyskum ungdómi.

Jóan Pauli Joensen nam nóg v við spurningar, sum viðvíkja komandi ættarliðum okkara og mentanarlívinum.

Hann helt, at vit mugu áhaldandi vera á varðhaldi og veita ta neyðugu røkt til okkara føroysku eyðmenn.

— Ti mugu vit hava ein mentanarpolitik, soleiðis at øll dygdargóð føroysk mentanartiltøk verða stuðlað.

Vit prenta røðuna, sum Jóan Pauli Joensen helt á Vaglinum flaggdagin 25. apríl:

Flaggrøða, ið Jóan Pauli Joensen helt á Vaglinum flaggdagin 25. apríl 1986.

Eitt flagg er eitt symbol ella ein mynd. Merkið, ið er flagg okkara, myndar føroysku tjóðina og tað sum hon stendur fyri. Tað var rættlaga tíðliga at fólkin aftanfyrir tjóð-

skaparræslu okkara fóru at hugsa um eitt merki, so at fólkið fekk eitt flagg at savnast um. Uppskot til flagg vóru fleiri. Tað fyrsta var veðramerkið, seinni kom so tjaldursmerkið, ið m.a. var vundið á stong umborð á eimskipinum »Føringi«, sum Mortensensmenn á Tvøroyri áttu. Hetta var í

— Tann størsti ágangurin móti okkara føroyska mentanarlívi kemur óivað at verða tað sum um stutta tíð verður sent okkum frá fylgisveinum. Tann besti heilivágur móti hesum er einki annað, uttan eitt gott føroyskt sjónvarp við so nóg vum føroyskum tilfari sum gjørligt. Føðing og bann nyttar einki.

1888. Hesi flegg komu kortini ikki at fáa stóra útbreiðslu millum manna. Betur nøgd komu fólk at verða við tað flagg, sum føroyskir studentar við Jens Olivuri Lisberg á odda evnaðu til. Hetta flagg, seymað á fyrsta sinni sum eitt lítið borðflagg, varð góðkent á fundi í Føringafelagnum 2. mars 1919. Seinni varð tað seymað sum rættlíg flagg og kom á stong sama árið, stutt eftir eisini í Føroyum, tí Jens Oliver Lisberg hevði tað heim við sær til Føroyar. Í árunum sum komu og fram til 1940, tá bretar skóru ígjøgnum og kravdu, at føroyingar skuldu sigla undir føroyskum flaggi, vóru tað fólk, sum áhaldandi stríddust fyri at

vinna føroyska flagginum frama. Tað vóru skiparar, sum, hóast teir fingur stórar trupulleikar, ikki vildu nýta annað flagg enn føroyskt, m.a. skiparin á Neptun, sum saman við skipi og manning gekk burtur í 1934.

Henda spennandi part av einum føroyskum frælsisstríði hevur Niels Juel Arge skrivað um í frálíku bók síni um flaggsøguna.

Síðeni flaggið varð viðurkent hevur tað so at siga á hvørjum ári verið hildin flaggdagur. Hetta verður gjørt í Havn og í flestu av teimum størri byggunum. Gingið verður skrudgonga og flaggrøður verða hildnar. Soleiðis verður henda søga endurskapað á hvørjum ári í til-

viti okkara, samstundis sum land okkara verður itekiligt í fosturlandsangunum, sum sungnir eiga at verða á einum degi sum hesum, tí umframt myndingina av føroysku tjóðini í Merkinum, so lótu tey fólk, sum gingu á odda í tjóðskaparræslu okkara, eisini landið og fólkið í orð, so at vit á samkomum, fundum og í veitslulag kunnu gera land okkara itekiligt í sang. Umframt Merkið so hevur Songbók Føroya Fólks verið av størsta týðningi fyri skapanina av einum tjóðskaparligum tilviti hjá føroyska fólkinum sum heild.

Hóast tað ikki ber til at siga, t vit eru ein sjálvstøðug tjóð í øllum lutum, so eru vit mentanarlaga og

søguliga eitt fólk við okkara egnu norrønu eyðkennum. Er tað nóg sum skilir sundir, so er tað meira, sum bindur okkum saman.

Fleiri av okkum hava óivað onkuntið sett sær spurningin, hvat tað er at vera føroyingur. Hetta er sjálvandi bæði eitt mentanarligt, kensluligt og lógfrøðilig hugtak. Tað er at vera føddur í hesum landi, tosa føroyskt mál, men fremst av øllum er tað kanska ein kensla.

Fólk við røtrum sínum aðrastaðni kunnu hava verið so leingi í hesum landi, at tey kenna seg sum føroyingar, eins og fólk við røtrum sínum her kunna hava búsett seg aðrastaðni og alsamt kenna seg sum føroyingar.

— Tað er fyri mær, sum tað umhvøvi, sum tá — í 50-unum — ið børn sluppu at vaksa upp í, var nóg v meira spennandi enn tað umhvøvi, sum vit í dag bjóða børnum okkara.